

جرم مالیاتی

دفتر حقوقی سازمان امور مالیاتی کشور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ماده ۲ : قانون مجازات اسلامی

جرم: هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل که در **قانون** برای آن **مجازات** تعیین شده است.

(به موجب ماده ۲۷۴ قانون مالیاتهای مستقیم جرائم مالیاتی هم به صورت فعل قابلیت

ارتکاب دارند وهم به صورت ترک فعل)

معمولاً سیاست کیفری دولتها مبتنی بر دو اصل است :

۱- اصل صدمه

۲- اصل سرزنش

در جرم انگاری مالیاتی قانون گذار به هردو اصل توجه نموده است .

جرم انکاری مالیاتی در قانون مالیات های مستقیم (مصوب ۱۳۶۶ با اصلاحات ۱۳۸۰/۱۱/۲۷)

➤ تبصره ۲ ماده ۱۹۹ : عدم پرداخت مالیات تکلیفی

➤ ماده ۲۰۰ : تخلف دفاتر اسناد رسمی

➤ ماده ۲۰۱ : قصد فرار از مالیات

جرم انکاری مالیاتی در قانون مالیات های مستقیم (با اصلاحات ۱۳۹۴/۴/۳۱)

برای اولین بار در قانون مالیاتها، مصادیق جرم مالیاتی مشخص گردید.

ماده ۲۷۴:

موارد زیر **جرم مالیاتی** محسوب می شود و مرتکب یا مرتکبان حسب مورد، به **مجازات های درجه شش**

محکوم می گردند:

(قانون گذار مصادیق مجرمانه را ذکر کرده است)

۱- تنظیم دفاتر، اسناد و مدارک خلاف واقع و استناد به آن

۲- اختفای فعالیت اقتصادی و کتمان درآمد حاصل از آن

۳- ممانعت از دسترسی مأموران مالیاتی به اطلاعات مالیاتی و اقتصادی خود یا اشخاص ثالث در اجرای ماده (۱۸۱) این قانون و امتناع از انجام تکالیف قانونی مبنی بر ارسال اطلاعات مالی موضوع مواد (۱۶۹) و (۱۶۹ مکرر) به سازمان امور مالیاتی کشور و وارد کردن زیان به دولت با این اقدام

۴- عدم انجام تکالیف قانونی مربوط به مالیات‌های مستقیم و مالیات بر ارزش افزوده در رابطه با وصول یا کسر مالیات مؤدیان دیگر و ایصال آن به سازمان امور مالیاتی در مواعد قانونی تعیین شده

۵ - تنظیم معاملات و قراردادهای خود به نام دیگران، یا معاملات و قراردادهای مؤدیان دیگر به نام خود برخلاف واقع

۶ - خودداری از انجام تکالیف قانونی در خصوص تنظیم و تسلیم اظهارنامه مالیاتی حاوی اطلاعات درآمدی و هزینه‌ای در سه سال متوالی .

۷- استفاده از کارت بازرگانی اشخاص دیگر به منظور فرار مالیاتی

قانونگذار عنصر معنوی را در جرائم مذکور مفروض دانسته و با تحقق عنصر مادی که همان افعال یا ترک افعال فوق می باشد جرم محقق می گردد.

جرم مالیاتی بوسیله اشخاص حقوقی

با توجه به مواد ۲۰ و ۱۴۳ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ قانون گذار برای اشخاص حقوقی هم قائل به مسؤلیت کیفری شد.

مسؤلیت کیفری شخص حقوقی زمانی محقق می شود که نماینده قانونی شخص حقوقی (اعم از مدیرعامل، اعضاء هیأت مدیره، وکیل شخص حقوقی و...) **به نام یا در راستای منافع شخص حقوقی مرتکب جرمی شود.**

ماده ۲۷۵:

چنانچه مرتکب هریک از **جرایم مالیاتی** شخص حقوقی باشد، برای **مدت شش ماه تا دو سال** به یکی از مجازات‌های زیر محکوم می‌شود:

۱- ممنوعیت از یک یا چند فعالیت شغلی

۲- ممنوعیت از اصدار برخی از اسناد تجاری

تبصره ماده ۲۷۵:

مسئولیت کیفری شخص حقوقی مانع از مسئولیت کیفری شخص حقیقی مرتکب جرم نمی‌باشد.

(یعنی هریک از اشخاص مندرج در ماده ۲۷۶ ق.م.م می‌توانند مشمول این تبصره شوند)

ماده ۲۷۶ :

چنانچه هریک از حسابداران، حسابرسان و همچنین مؤسسات حسابرسی، مأموران مالیاتی و کارکنان بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری در ارتکاب جرم مالیاتی معاونت نمایند و یا تخلفات صورت گرفته را گزارش نکنند به حداقل مجازات مباشر جرم محکوم می شوند.

مجازات معاونت سایر اشخاص طبق قانون مجازات اسلامی تعیین می شود.

_(با توجه به بند ت“ ماده ۱۲۷ قانون مجازات اسلامی مجازات درجه ۷ یا ۸ در نظر گرفته می شود)

معاون جرم

ماده ۱۲۶ قانون مجازات اسلامی

اشخاص زیر معاون جرم محسوب می شوند:

الف- هرکس دیگری را ترغیب، تهدید، تطمیع، یا تحریک به ارتکاب جرم کند یا بادسیسه یا فریب یا

سواستفاده از قدرت، موجب وقوع جرم گردد

ب- هرکس وسایل ارتکاب جرم را بسازد یا تهیه کند یا طریق ارتکاب جرم را به مرتکب ارائه دهد

پ- هرکس وقوع جرم را تسهیل کند

ماده ۲۷۷:

مرتکب یا مرتکبان جرائم مالیاتی علاوه بر مجازات‌های مقرر در مواد (۲۷۴) تا (۲۷۶) این قانون، مسؤؤل پرداخت اصل مالیات و جریمه‌های متعلق قانونی که تا مهلت مقرر در ماده (۱۵۷) این قانون مطالبه نشده باشد و همچنین ضرر و زیان وارده به دولت با حکم مراجع صالح قضائی می‌باشند.

(قطعا در نتیجه اقدامات مجرمانه از جمله اختفای فعالیت اقتصادی یا کتمان درآمدها سایر جرائم مالیاتی ممکن است رسیدگی و تشخیص مالیات، مشمول مرور زمان مالیاتی گردد. در این صورت موضوع از طریق مراجع قضایی پیگیری و اگر چه مهلت مقرر در ماده ۱۵۷ ق.م.م منقضی شده باشد ضرر و زیان وارده به دولت مطالبه خواهد شد)

ماده ۲۷۹:

هرگونه دسترسی غیرمجاز و سوء استفاده از اطلاعات ثبت شده در پایگاه اطلاعات هویتی، عملکردی و دارایی مؤدیان مالیاتی موضوع ماده (۱۶۹ مکرر) این قانون در خصوص مسائلی غیر از فرآیند تشخیص و وصول درآمدهای مالیاتی یا افشای اطلاعات مزبور **جرم** است و مرتکب علاوه بر انفصال از خدمات دولتی و عمومی از دو تا پنج سال، به مجازات بیش از شش ماه تا دو سال حبس محکوم می شود.

سایر مجازات‌های قانونی مربوط به این ماده با اقامه دعوی توسط ذی‌نفعان و به تشخیص مراجع قانونی ذی‌صلاح تعیین می شود.

ماده ۲۴ قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد

هرگونه اظهار خلاف واقع و نیز ارائه اسناد و مدارک غیرواقعی به دستگاه‌های مشمول این قانون که موجب تضییع حقوق قانونی دولت یا شخص ثالث و یا فرار از پرداخت عوارض یا کسب امتیاز ناروا گردد، **جرم محسوب** می‌شود. چنانچه برای عمل ارتكابی در سایر قوانین مجازاتی تعیین شده باشد به همان مجازات محکوم می‌شود. در غیر این صورت علاوه بر لغو امتیاز، مرتکب به جزای نقدی معادل حقوق تضییع شده و نیز جبران زیان وارده با مطالبه ذی نفع محکوم می‌گردد.

به موجب تبصره ماده ۳۶ قانون مجازات اسلامی (مصوب ۱۳۹۲)

انتشار حکم محکومیت قطعی در جرائم زیر که میزان مال موضوع جرم ارتكابی ، یک میلیارد ریال یا بیش از آن باشد الزامی است و در رسانه ملی یا یکی از روزنامه های کثیرالانتشار منتشر می شود:

الف- رشاء و ارتشاء

ب- اختلاس

د- جرائم مالیاتی

بنابراین جرم مالیاتی در قانون مجازات اسلامی نیز مورد توجه قرار گرفته است

باتشکر از توجه شما

به امید موفقیت

